

Vyšla kniha o presídlení Slovákov

V nasledujúcich troch rokoch uplynie už 70 rokov, keď sa presídlilo z Maďarska na Slovensko okolo 500 obyvateľov obce Sződ (okres Vác). Približne 400 osôb z tohto počtu príslušné orgány štátu nasmerovali do Podunajských Biskupíc a okolo 100 osôb do obce Tomášov. Vtedy ubudlo z celkového počtu obyvateľov Szódu 18 % občanov. Presídlenie sa uskutočnilo na základe Medzištátnej dohody medzi vládami MR a ČSR o výmene obyvateľstva.

Pri tejto príležitosti by som rád informoval obyvateľov mestskej časti Podunajské Biskupice a obce Tomášov na novo vydanú publikáciu autorov Gyulu Volenticsa a Jána Volentiča (menovci) pod názvom A szlovákság háromszáz éve és az 1946. évi lakosságcsere Sződön (Tristo rokov Slovákov

a výmena obyvateľstva Szódu v roku 1946). Kniha vyšla v maďarskom jazyku, má 280 strán, ale obsahuje aj slovenské časti ako predslov, krátka história Szódu, úryvky súvisiacej tlače, séďanské ľudové piesne s notami. Kniha je bohato ilustrovaná dobovými fotografiami. Z publikácie sa možno

dozvedieť o pôvode, etnickej skladbe a životných podmienkach obyvateľstva Szódu v uplynulých troch storočiach. Pozoruhodné sú state o výmene obyvateľstva všeobecne, ako aj konkrétne údaje o presídlení značného počtu Slovákov z Szódu na Slovensko.

Príloha knihy obsahuje menoslov a ďalšie osobné údaje bývalých obyvateľov Szódu, ako aj zaujímavé pohľady a spomienky troch priamych účastníkov repatriácie.

Publikáciu odporúčam všetkým

slovenským občanom, ktorí majú svoje korene v Szóde a ktorí sa takto môžu dozvedieť, odkiaľ a prečo odišli pred temer siedmimi desaťročiami ich rodičia, starí rodičia, zanechajúc krajinu, rodnú dedinu, príbuzných, priateľov, domov, školu, kostol.

Knihu odporúčam aj občanom maďarskej národnosti, ktorí sa chcú bližšie zoznámiť s touto citlivou tematikou novodobých dejín, ako aj o putovaní Slovákov z horného Uhorska do južnejších nížinatých krajov

Uhorska. Cenné sú informácie o zámeroch a výsledkoch výmeny obyvateľstva dvoch susediacich štátov. Kniha je preto aj vhodným študijným materiálom pre potreby miestnej samosprávy a spoločenských organizácií.

Publikáciu vydala a distribuuje nadácia: Szódi Helytörténeti Alapítvány, H-2134 Sződ, Árpád út 10.

E-mail: helytortenetszod@invitel.hu
Ing. Ján Volentič, CSC.
spoluautor